

Việt Nam Xây Dựng Khuôn Khổ Pháp Lý Cho Thị Trường Giao Dịch Các-Bon Trong Nước theo Nghị định 29/2026/NĐ-CP.

Cập Nhật Pháp Lý | Tháng 7 Năm 2026

Ngày 19 tháng 1 năm 2026, Chính phủ ban hành Nghị định số 29/2026/NĐ-CP quy định về sàn giao dịch các-bon trong nước (**Nghị Định 29**). Nghị Định 29 tạo cơ sở pháp lý cho hoạt động giao dịch hạn ngạch phát thải khí nhà kính và tín chỉ các-bon như những tài sản tài chính có cấu trúc trên sàn giao dịch tập trung trong nước. Đáng chú ý, Nghị Định 29 thiết lập hạ tầng kỹ thuật vận hành cho thị trường các-bon thông qua việc giao hệ thống sổ giao dịch chứng khoán quốc gia hiện hành thực hiện hoạt động bù trừ và thanh toán cho các giao dịch các-bon, thể hiện quyết tâm của Chính phủ trong việc chuyển từ các cam kết cấp chính sách sang một thị trường các-bon bắt buộc vận hành đầy đủ.

Bản Cập Nhật Pháp Lý này nêu bật một số nội dung chính của Nghị Định 29:

1. Chủ Thể Tham Gia Thị Trường

Các đối tượng sau đây được phép tham gia thị trường các-bon trong nước:¹

- (i) Tổ Chức Giao Dịch Hạn Ngạch Phát Thải: Giới hạn trong phạm vi các cơ sở thuộc diện phải kiểm kê khí nhà kính đã được Nhà nước phân bổ hạn ngạch phát thải khí nhà kính. Hiện tại, có 110 cơ sở hoạt động trong các lĩnh vực nhiệt điện, sắt thép và xi măng đã được phân bổ tổng cộng hơn 511 triệu tấn hạn ngạch phát thải khí nhà kính cho giai đoạn 2025–2026²;
- (ii) Tổ Chức Giao Dịch Tín Chỉ: Mọi tổ chức được thành lập và hoạt động tại Việt Nam có thực hiện hoạt động trao đổi, giao dịch tín chỉ các-bon; và
- (iii) Tổ chức hỗ trợ giao dịch: Các tổ chức cung cấp dịch vụ tài chính được phép hỗ trợ hoạt động trao đổi, giao dịch hạn ngạch phát thải khí nhà kính và tín chỉ các-bon trên sàn giao dịch các-bon trong nước, bao gồm công ty chứng khoán và ngân hàng thanh toán.

2. Tài Sản Các-Bon Được Phép Giao Dịch

Các tài sản các-bon sau đây đủ điều kiện được giao dịch trên sàn giao dịch trong nước:

- (i) Hạn ngạch phát thải khí nhà kính: Được Nhà nước phân bổ theo hai phương thức bao gồm phân bổ miễn phí và đấu giá;
- (ii) Tín chỉ các-bon trong nước: Được thu từ các dự án thuộc cơ chế trao đổi, bù trừ tín chỉ các-bon trong nước;
- (iii) Tín chỉ các-bon quốc tế: Cụ thể là các tín chỉ các-bon được tạo ra từ:
  - (1) Cơ Chế Phát Triển Sạch (**CDM**);
  - (2) Cơ Chế Tín Chỉ Chung (**JCM**); and
  - (3) Các cơ chế theo Điều 6 của Thỏa thuận Paris trong khuôn khổ Công ước khung của Liên Hợp Quốc về biến đổi khí hậu (**Thỏa Thuận Paris**).

3. Phương Thức Giao Dịch

- (i) Các cơ sở phát thải vượt quá hạn ngạch được phân bổ có trách nhiệm mua bổ sung hạn ngạch từ các doanh nghiệp phát thải ít hơn hoặc sử dụng tín chỉ các-bon để bù trừ cho lượng phát thải vượt mức. Hạn mức bù trừ bằng tín chỉ các-bon không vượt quá 30% tổng số hạn ngạch phát thải đã được phân bổ cho cơ sở.³
- (ii) Chủ thể tham gia thị trường phải mở tài khoản lưu ký chứng khoán tại các công ty chứng khoán được cấp phép tham gia sàn giao dịch các-bon. Kết quả giao dịch được xác nhận ngay sau khi thực hiện, đồng thời báo cáo sao

¹ Điều 7 Nghị Định 29; Điều 16 Nghị Định 06/2022/NĐ-CP được điều chỉnh bởi Nghị Định 119/2025/NĐ-CP.

² Quyết định 263/QĐ-TTg ngày 9 tháng 2 năm 2026; Quyết định 699/QĐ-BNNMT ngày 27 tháng 2 năm 2026.

³ Điều 19.8(a) Nghị Định 06/2022/NĐ-CP được điều chỉnh bởi Nghị Định 119/2025/NĐ-CP.

kê hàng tháng sẽ được cung cấp cho cả số dư tiền và số lượng hạn ngạch phát thải nắm giữ. Kết quả giao dịch được công bố hàng ngày trên cổng thông tin điện tử của Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội (**HNX**) – đơn vị vận hành hệ thống giao dịch.⁴

- (iii) Bên bán phải có đủ số lượng tài sản các-bon được phép giao dịch trên tài khoản và bên mua phải bảo đảm đủ tiền để thanh toán tiền mua.⁵ Theo đó, các công cụ tài chính phái sinh đối với tài sản các-bon hiện chưa được phép áp dụng theo khuôn khổ pháp lý này.

4. Cơ Quan Nhà Nước Có Thẩm Quyền

- (i) Bộ Nông Nghiệp và Môi Trường (**BNNMT**): Chịu trách nhiệm quản lý hàng hóa (tức hạn ngạch phát thải khí nhà kính và tín chỉ các-bon), xác nhận đăng ký chủ thể giao dịch, và vận hành Hệ thống đăng ký quốc gia.
- (ii) Bộ Tài Chính (**BTC**): Giám sát hoạt động tài chính của thị trường và theo dõi các hoạt động giao dịch;
- (iii) Ủy Ban Chứng Khoán Nhà Nước (**SSC**): Chấp thuận việc lựa chọn Ngân hàng thanh toán và tham gia ý kiến đối với Quy chế hoạt động của hệ thống giao dịch và hệ thống lưu ký;
- (iv) **Cơ quan vận hành**: Sở Giao Dịch Chứng Khoán Hà Nội (**HNX**) vận hành hệ thống giao dịch, trong khi Tổng Công Ty Lưu Ký Và Bù Trừ Chứng Khoán Việt Nam (**VSDC**) quản lý dịch vụ lưu ký và thanh toán.

5. Lộ Trình Dự Kiến Và Mức Độ Sẵn Sàng Của Hệ Thống Giao Dịch

Sàn giao dịch được triển khai theo các giai đoạn cụ thể:

- (i) Giai đoạn thí điểm (Hiện tại – Ngày 31 tháng 12 năm 2028): Tập trung vào việc vận hành thử nghiệm sàn giao dịch. Trong thời gian này, HNX và VSDC sẽ không thu phí dịch vụ nhằm khuyến khích các bên tham gia.
- (ii) Giai đoạn vận hành chính thức (Từ ngày 1 tháng 1 năm 2029): Thị trường sẽ chuyển sang giai đoạn vận hành thương mại toàn diện và bắt đầu áp dụng phí dịch vụ.

6. Giai Đoạn Thí Điểm

Ngày 29 tháng 6 năm 2026, giao dịch các-bon đầu tiên tại Việt Nam đã được thực hiện, đánh dấu thời điểm chính thức khởi động giai đoạn thí điểm. Trong giai đoạn khởi đầu này, hoạt động giao dịch chỉ giới hạn đối với hạn ngạch phát thải khí nhà kính. Trong ngày giao dịch đầu tiên, tổng khối lượng giao dịch đạt 1.200 tấn CO₂ tương đương, tương ứng với tổng giá trị 161.700.000 VNĐ (khoảng 6.468 USD).⁶

Giai đoạn thí điểm sẽ kéo dài đến hết ngày 31 tháng 12 năm 2028, sau đó thị trường sẽ chuyển sang giai đoạn vận hành thương mại toàn diện từ ngày 1 tháng 1 năm 2029. Trong thời gian thí điểm, các bên tham gia được miễn phí dịch vụ giao dịch.

Những Lưu Ý Quan Trọng

Phạm vi trước mắt của thị trường các-bon thí điểm vẫn tương đối hẹp. Hiện chỉ có 110 cơ sở thuộc các ngành nhiệt điện, sắt thép và xi măng thuộc diện chịu sự điều chỉnh của hệ thống giao dịch hạn ngạch phát thải, và chưa có lộ trình cụ thể được công bố đối với việc mở rộng sang các ngành công nghiệp khác. Mặc dù vậy, khuôn khổ pháp lý này vẫn tạo ra những cơ hội thương mại rõ ràng ngay từ giai đoạn đầu này.

⁴ Điều 14 Nghị Định 29.

⁵ Điều 14.3 Nghị Định 29.

⁶ <https://vir.com.vn/vietnam-launches-pilot-carbon-trading-exchange-155704.html>

Các cơ sở nắm giữ hạn ngạch dư thừa sẽ có thể thương mại hóa trên sàn giao dịch, đồng thời việc sở hữu các tín chỉ các-bon đã được xác minh có thể hỗ trợ khả năng tiếp cận nguồn tài chính xanh thông qua việc chứng minh mức độ tuân thủ quy định về môi trường. Mặc dù vậy, vẫn còn những khoảng trống pháp lý quan trọng. Các quy chế vận hành chi tiết của HNX và VSDC, biểu phí áp dụng sau khi kết thúc giai đoạn thí điểm vào năm 2028, cũng như các tiêu chí mở rộng cơ chế này sang các ngành kinh tế mới hiện vẫn chưa được ban hành.

Hơn nữa, khuôn khổ pháp lý hiện tại yêu cầu chuyển giao vật chất đối với tài sản các-bon và chưa chấp nhận các công cụ phái sinh hay hợp đồng tương lai — điều này đồng nghĩa với việc các chiến lược giao dịch và phòng ngừa rủi ro phức tạp hơn hiện chưa được cung cấp cho các chủ thể tham gia thị trường. Các bên liên quan có hoạt động trong các ngành thuộc phạm vi điều chỉnh cần theo dõi sát sao các văn bản hướng dẫn thi hành trong bối cảnh bức tranh pháp lý tiếp tục hoàn thiện.

Tác giả

Hồ Thụy Ngọc Trâm
Luật Sư Thành Viên
tram.ho@frasersvn.com

Đặng Đình Đức
Luật Sư
duc.dang@frasersvn.com

Văn phòng TP. Hồ Chí Minh

Số 19.01, tầng 19, Tòa nhà Đức
33 Lê Duẩn, Phường Sài Gòn
Thành phố Hồ Chí Minh
Điện thoại: +84 28 3824 2733

Văn phòng Hà Nội

Số 1503, tầng 15, Tòa nhà Pacific Place
83B Lý Thường Kiệt, Phường Cửa Nam
Hà Nội, Việt Nam
Điện thoại: +84 24 3946 1203

Website www.frasersvn.com
Email legalenquiries@frasersvn.com

Bài viết này chỉ cung cấp một bản tóm tắt về chủ đề được đề cập, mà không có bất kỳ nghĩa vụ nào do Công Ty Luật Frasers chịu trách nhiệm. Bản tóm tắt không nhằm mục đích cũng như không nên dựa vào nó để thay thế cho lời khuyên pháp lý.

© Bản quyền của bài viết thuộc về Công Ty Luật Frasers.